

Smjernice za ispit savjesti majki

Putem ispita savjesti raste i usavršava se moja ljubav prema Bogu, svojim bližnjima i meni samoj. Ona me potiče na promjenu osobnosti, na rast i hod u vjeri. Usavršava me u mojemu poniznom služenju, u mojoj upornosti oko dobra svoje obitelji, u društvu, u Crkvi. Ispit savjesti djeluje iscjeliteljski, vodi me prema svetosti na koju sam pozvana.

Svaki dan razumijem sve više i upoznajem na koje mi sve načine progovara savjest – taj Božji glas u mojoj nutrini. Vidim ga u svojem unutarnjem nemiru i neskladu, katkad u suprugovoj šutnji, u dječjoj suzi i zbunjenosti...

Svakodnevni susret sa svojom savješću pokazuje mi koje sam sve milosti primila, koliko ljubavi i dobrote putem svojih dragih i bližnjih, ali i jednako tako koliko sam ljubavi i dobrote uskratila jer ih nisam pružila, a mogla sam...

Savjest živi u meni i uvodi me u svijest da sam odgovorna surađivati s Bogom, da mi je povjeren život djeteta Božjega, da živim život u punini ljubavi i slobode u skladu lijepo misli sv. Augustina: »Ljubi i radi što hoćeš!«

U ispitu savjesti² molim Duha Svetoga da me vodi i pomogne mi otkriti istinu o meni samoj kao ženi i majki. Stavljam svoj život, svoje postupke pred Božje lice, pred Božju riječ, da prepoznam i priznam svoje slabosti i grijeha, te prihvatim Božju ljubav i Božje milosrđe...

1. Bog i bližnji

Sv. Franjo je često molio: »Tko si ti, Gospodine, a tko sam ja, Gospodine, crvić...?«

Isusova zapovijed ljubavi prema Bogu, bližnjemu i samomu sebi propituje me ono najvažnije:

- Tko si ti za mene, Gospodine?
- Prihvaćam li istinu vjere da si ti moj jedini spasitelj i otkupitelj?
- Tražim li u nekim prolaznim i praznovjernim stavovima, društvenim trendovima, svoju sigurnost, sreću i uspjeh?
- Ljubav je temelj svega života. Ljubim li te, Gospodine, jer si ti mene prvi ljubio?

² *Općenite naznake za pripremu i slavljenje sakramenta pomirenja* priredio je mons. dr. Ivan Šaško (objavljene su na mrežnim stranicama Hrvatskog instituta za liturgijski pastoral pri HBK: www.hilp.hr), a ove smjernice produbljuju i proširuju pojedine vidove koje se odnose na poslanje žene i majke.

- Ljubim li te više od svega, znajući da ljubav prema Tebi nije »konkurencija«, da ona ne osiromašuje moju ljubav prema suprugu i djeci?
- Imam li hrabrosti i snage svjedočiti svojim riječima, svojim djelima da vjerujem u Tebe, u »zgodno i nezgodno vrijeme«? Je li mi važnije što drugi misle o meni, a manje važno što ti misliš, Gospodine?
- Priznajem li te svojim Bogom ili te zatajim zbog straha da mi se drugi ne rugaju, da me ne smatraju konzervativnom, nepoučenom...?
- Znam li drugima posvjedočiti svoju vjeru i »obrazložiti razlog nade koja je u meni«?
- Znam li biti Marta do tvojih nogu, slušati te, razgovarati s tobom u molitvi? Imam li vremena za susret s tobom kod euharistijskog stola svake nedjelje?
- Ako imam djecu, idu li i ona redovito na svetu misu kako bi rasla »u mudrosti, dobi i milosti pred tobom i ljudima«?
- Rekao si da »što god učinimo jednom od najmanjih, tebi učinismo...« Ima li u mojem srcu milosrđa i konkretne ljubavi za ljude u potrebi i siromaštvu? Jesam li u tome primjer dobrote i darežljivosti svojoj obitelji i bližnjima?
- Ohrabrujem li i podupirem li svojega supruga i članove obitelji u zajedništvu, te da rastemo i živimo u Božjoj ljubavi?

2. Moj brak

Sveti Pavao u *Poslanici Rimljanima* donosi odlike bračne i obiteljske ljubavi: »Ljubav je strpljiva, ljubav je dobrotiva; ljubav ne zavidi, ne hvasta se, ne oholi se. Nije nepristojna, ne traži svoje, ne razdražuje se, zaboravlja i prašta zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini. Sve ispričava, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje.«

- Nastojim li iskreno da moja ljubav sve više raste i postaje sve sličnija ljubavi o kojoj govori sveti Pavao?
- U kojim sam područjima još posebno slaba?
- Mogu li danas, jednako kao i na dan svojega vjenčanja, izreći suprugu svoje *da*?
- Poštujem li supruga, njegove stavove, različitost mišljenja?
- Dogovaramo li se oko bitnih događaja i odluka za dobro našeg braka i obitelji? Donosimo li zajednički važne odluke?
- Poštujem li rad i brigu supruga za obitelj? Jesu li prevelika moja očekivanja? Jesu li ona usmjerena na bitno za skladan i kršćanski život?
- Planem li i naljutim li se brzo?
- Mogu li priznati kad pogriješim i zamoliti supruga za oprostjenje?
- Prihvaćam li i poštujem članove suprugove obitelji, znajući da su oni vjenčanjem s njim postali i dio moje obitelji?
- Ako u nekim situacijama dođe do poteškoća i nerazumijevanja u našem bračnom životu, jesam li spremna potražiti stručnu pomoć i truditi se pronaći rješenje, te vjerovati da »ljubav nikad ne prestaje«.

3. Moja djeca

Čudo Božje i bračne ljubavi jest novi život, blagoslov koji supružnici primaju otvarajući se daru života.

- Jesam li s radošću i otvorenošću primila taj Božji dar – dijete, onako kako je to Bog htio?
- Trudim li se odgajati djecu u skladu s kršćanskom vjerom, u istinskim vrednotama, bez opterećenja i kompleksa »prema modernim stavovima liberalnog mišljenja« koji se nameću?
- Je li mi dobro moje djece na prvom mjestu, trudim li se biti dovoljno vremena u svakom danu sa svojom djecom za njihove potrebe?
- Učim li svoju djecu odgovornostima i obvezama u obiteljskom i društvenom životu?
- Odnosim li se prema svakom svojem djetetu pravedno, s ljubavlju i poštovanjem?
- Jesam li katkad bila gruba, nepravedna prema njima? Izgovaram li katkad grube i uvredljive riječi? Naglašavam li i ismijavam li neke njihove mane i nedostatke?
- Pokazujem li im ljubav i razumijevanje i kada pogriješe, te nastojim li im pomoći da krenu pravim putem, ili ih ostavljam da se »sami snalaze«?
- Jesam li ih katkad fizički kažnjavala?
- Brinem li se dovoljno za fizičko i emocionalno zdravlje svojega djeteta? Znam li poslušati savjet stručnih osoba? Poštujem li mišljenje i savjet učitelja, ako je mojem djetetu potrebna pomoć?
- Ostavljam li dovoljno prostora i slobode djeci da, kada odrastu, krenu slobodno živjeti svoj život, njegujući mudru izreku »biti dovoljno blizu, a opet dovoljno daleko«?

4. Zaštita života

Čovjeku je urođeno da ide ususret životu, da bude njegov »poslužitelj«. Žena je prenositeljica toga dara života po Božjem stvarateljskom planu. A svaki život ostvaruje svoj smisao i svoju svrhu ljubeći, ljubeći život – svoj, onih koji su mu darovani, svojih bližnjih. I u tome želim danas napredovati u milosti i prihvatiti Božje oprostjenje.

- Prihvaćam li samu sebe, onakvu kakva jesam u svojem fizičkom izgledu, svojim darovima i nedostacima?
- Želim li biti kao netko drugi i ugrožavam li time svoje zdravlje?
- Trudim li se svojom blagošću, ali i odlučnim stavovima, zaštititi svakoga člana obitelji, posebice ako bi bio ugrožen od fizičkog i emocionalnog zlostavljanja?
- Živim li spolnost u skladu s naukom Crkve?
- Ako u braku nisam ostvarila majčinstvo, nastojim li u zajedničkom dogovoru sa suprugom pronaći način da naš bračni život ima puninu i na drugi način (posvojenjem djeteta, udomiteljskom ljubavlju i brigom, duhovnim majčinstvom...)?
- Je li moj život oslonjen na sklad između rada, molitve i odmora?
- Vodim li potrebnu brigu o svojem fizičkom, duševnom i duhovnom zdravlju?
- Oslanjam li se na pomoć stručnih osoba kada se pojave poteškoće?
- Dopuštam li da mi u životnim poteškoćama pomažu moji bližnji?

5. Dom i svijet

Sveti papa Ivan Pavao II. u *Pismu ženama* iz 1995. godine izrekao je višestruku zahvalu ženama u njihovim različitim ulogama, nadajući se novim i divnim očitovanjima *ženskog »genija«* u Crkvi i društvu u trećem tisućljeću. Dajući svoj vrijedan društveni doprinos u svijetu, žena i majka trudi se istodobno brinuti o skladu u svojem obiteljskom domu.

Dom je posebno posvećeno mjesto obitelji, njemu se vraćamo srcem i mislima, bez obzira koliko on skroman bio. I što smo stariji, sve više razumijemo da su nam dani djetinjstva u obiteljskom domu bili odlučujući za odrastanje i kasniji život. Tim više uočavamo veliku odgovornost žene, majke za toplinu i nježnost obiteljskoga doma, za sklad i povjerenje, za trenutke radosti i zahvalnosti, nade i sigurnosti. I zato danas ispitujem svoju savjest:

- Trudim li se da moj suprug s radošću dolazi kući i da se u mojoj nazočnosti dobro osjeća?
- Trudim li se dovoljno da naš dom bude mjesto razgovora i povjerenja, molitve i slavlja, zajedničkih aktivnosti i igre, da bude otvoren za naše prijatelje i prijatelje naše djece?
- Jesu li mi stvari katkad važnije od osoba, od članova obitelji?
- Jesam li jamac sklada u svome domu i na svome radnom mjestu? Činim li svoj dom mjestom u kojem se svi članovi osjećaju sretno i ispunjeno?
- Ugrožavam li sigurnost svoje obitelji prekomjernim i nerazboritim trošenjem, robujući modnim trendovima ili kultu zdravlja i ljepote?
- Jesam li bila zavidna drugima na njihovu imetku, sposobnostima, dobrom izgledu, uspjehu, mužu ili čemu drugome? Je li mi moja karijera postala božanstvo?
- Poštujem li tuđu imovinu? Jesam li ukrala ili ukradeno prihvatila? Jesam li prevarila druge? Vraćam li posuđeno?
- Potičem li kulturu davanja u obitelji, podučavajući djecu da ne odvrćaju pogled od siromašnih i potrebitih?
- Prihvaćam li uvijek iznova obveze za »opće dobro« ili pretjerujem u »konzumaciji« vjerskih i duhovnih sadržaja, zanemarujući i zakidajući time supruga i djecu?

6. Ljubav i odgovornost

Odgovornost je sastavnica ljubavi. Svako iskrivljavanje pojma ljubavi, »navijanje« za slobodu i pravo na ljubav, ako to nije u skladu s Božjim zakonom koji je vječan i nepromjenjiv za sve i za sva vremena, oduzima ljubavi njezinu moć.

Već spomenuti *Hvalospjev* ili *Himan ljubavi* može se podijeliti na tri temeljna dijela: 1) Ljubav koja trpi, 2) Ljubav koja se raduje i 3) Ljubav koja štiti. Na tome tragu propitujem se:

- Radujem li se svojem bračnom zajedništvu u darivanju ljubavi svojem suprugu.
- Činim li to u skladu s naukom Katoličke Crkve?
- Živim li ozbiljno i vjerno obećanje dano u sakramentu ženidbe »ljubit ću te i poštivati u sve dane života svoga«?
- Razvijam li i njegujem svoju spolnost, svoju ženstvenost u skladu sa svojom savješću?
- Jesam li srcem i životom, riječima i stavovima, vjerna supruga, žena i majka?
- Pazim li na svoje riječi da njima ne omalovažavam ono najsvetije u drugima i sebi samoj?
- Ako sam prisiljena živjeti odvojenim bračnim životom, prihvaćam li to kao ljubav u trpljenju?

7. Iskrenost

Isus je rekao: »Ja sam Put, Istina i Život.« Nema čovjeka koji ne bi želio biti sretan, ostvariti svoj život u punini. S vremenom naučimo da je to nemoguće ostvariti na tuđoj nevolji ili nesreći. Najbolje je slijediti Isusove riječi. On je Put! On je Istina koja nas uvodi u sretan i blagoslovljen Život. Danas te, Isuse, molim da me povedeš tim putem.

- Ja kao osoba, kao dragocjeno dijete Božje, ja kao žena, oslanjam li se na istinu u svagdašnjem životu?
- Usuđujem li se u javnom životu stati na stranu istine, ili štitim samo svoje interese?
- Na mojemu radnom mjestu ima li mjesta za evanđeosku istinu, ili se priklanjam masi bez obzira na savjest?
- Znam li čuvati tajne koje su dio moje obitelji i koje su mi povjerene da ih čuvam i ne povrijedim nekoga prepričavajući ih?
- Čuvam li se od ispraznog ogovaranja ili govora o drugima?
- Tražim li uvijek način da u ljubavi iskažem istinu koja bi mogla nekoga povrijediti?
- Nastojim li u dogovoru sa suprugom ne poticati djecu da se izvlače govorenjem neistine kada nešto nisu učinila ili su pogriješila?
- Ako su u obitelji svađe i nategnuti odnosi, iskorištavam li djecu da budu na mojoj strani, nago-varajući ih na zlo i mržnju prema nekom članu obitelji?

OPROŠTENJE

Ove smjernice predstavljaju pomoć ženama i majkama da sve više postaju onakve kakve ih Bog poziva da budu, pripremajući ih za primanje izvanrednih milosti po sakramentu ispovijedi. Bez obzira na to koliko su brojne ljudske slabosti i grijesi, Isus svakoga strpljivo čeka, u osobi svećenika, spreman dati svoje oprostjenje, ohrabrenje i osnaženje. Kako je divno čuti riječi: »Gospodin ti je otpustio grijeh. Idi u miru.«

Priređeno prema izvorniku *Father's Guide for Confession* namijenjenog očevima u sklopu inicijative *Fathers for Good* Kolumbovih vitezova (*Knights of Columbus*) iz SAD-a.
